

REFERAT Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget 2022-2025 d. 31-03-2025

Mødedato Mandag d. 31. marts 2025 kl. 09:00

Mødested Fuglebjerg Multipark, Byagervej 4, 4250 Fuglebjerg

Mødedeltagere Charlotte Roest, Cathrine Riegels Gudbergsen, Linda Frederiksen, Per Sørensen, Rune Kristensen, Regitze Harslund Sancoeur , Helle Jessen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orienteringspunkt om Ressource Citys Årsrapport 2024.....	5
Drøftelse af fjernvarme og varmeplanen 2022-2030.....	8
Orientering om opsamling på puljen til fælles varmeløsning.....	11
Beslutning om arbejdet med fremtidens energiforsyning.....	15
Orientering om Grøn Omstilling, Agenda21 og Klimarådets aktiviteter i 2024.....	20
Beslutning om disponering af midler til vandplanprojekter og egne vandløbsprojekter.....	22
Lukket: Beslutning om ekspropriation til erhvervelse af areal til NK-Vand A/S til sikring af adgang	25
Orientering om arbejdet i den grønne trepart.....	26
Meddelelser til orientering.....	28
Underskriftsark.....	30

Punkt 36: Godkendelse af dagsorden

36. Godkendelse af dagsorden

Resumé

Udvalgs mødet indledes med besigtigelser hos virksomhederne Recycon kl. 9-9.40 (Sandvedvej 61, 4250 Fuglebjerg) og Clean Matter kl. 9.40-10.20 (Sandvedvej 59B, 4250 Fuglebjerg).

Deltagere på udvalgs mødet:

Sag 37: Michael Thorsen Elgaard (Center for Teknik og Miljø) og Laura Wisler Møller (Center for Teknik og Miljø).

Beslutning

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget, 31.03.2025

Godkendt.

Punkt 37: Orienteringspunkt om Ressource Citys Årsrapport 2024

24-011190

Bilag

Bilag 1 Ressource City Årsrapport 2024

37. Orienteringspunkt om Ressource Citys Årsrapport 2024

Resumé

Politisk behandling

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget (til efterretning), 31.03.2025

Ressource City er omdrejningspunkt for den grønne omstilling med fokus på Næstved Kommunes virksomheder. Årsrapporten refererer til Ressource Citys strategi for 2023-2026 og handleplanen for 2024.

Årsrapporten viser, at alle 13 KPI'er er opfyldt. Dog er KPI 9 'Udvikling af en grøn virksomhedsguide til SMV'er i Næstved' kun delvist opfyldt, da Ressource City vurderer, at der allerede eksisterer en række generelle, grønne virksomhedsguides til SMV'er.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget, 31.03.2025

Til efterretning.

Sagsfremstilling

På mødet den 8. januar 2024 godkendte Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget 2024-handleplanen for Ressource City (Sag nr. 5).

Årsrapporten for 2024 tager udgangspunkt i handleplanen og beskriver, hvordan Ressource City gennem aktiviteter har nået de 13 KPI'er, som er opstillet i handleplanen.

Dog er KPI 9 'Udvikling af en grøn virksomhedsguide til SMV'er i Næstved' kun delvist opfyldt, da Ressource City vurderer, at der allerede eksisterer en række generelle, grønne virksomhedsguides til SMV'er. Ressource City har i stedet arbejdet på at udvikle et projekt til at fremme grønne omstilling i detailhandelsvirksomheder.

Ressource City har et Advisory Board med 12 medlemmer, som løbende vejleder og inspirerer Ressource City. I 2024 er der kommet fire nye ansigter i Advisory Boardet. Fra AffaldPlus I/S er genbrugschef Camilla Bjerg Pedersen trådt ud og erstattet af adm. direktør Rikke Saltoft. Fra Ardagh Glass Holmegaard A/S erstatter fabrikschef Christian Thomsen CFO Kim Holmberg. Fra anlægsgartner Heino Vistisen A/S træder medejer Rasmus Sørensen ind i stedet for Anette Vistisen. Derudover er adm. direktør Charlotte Scott-Larsen fra Ragn-Sells trådt ind i Advisory Boardet.

Ressource City har i 2024 samarbejdet med 88 Næstved-virksomheder. 30 Næstved-virksomheder har deltaget i et virksomhedsforløb, og bl.a. fået vejledning inden for bæredygtighed, grøn omstilling, grønt iværksætteri, projektansøgninger, affaldskortlægninger, udvikling af nye grønne produkter og services, samt planer for grøn omstilling. 25 virksomheder har gennemført et klimaregnskabsforløb.

I 2024 har Ressource City holdt fem faglige arrangementer og én inspirationstur. 124 personer har deltaget ved arrangementerne om: Energistyrelsens Erhvervspulje, arbejdstøj, bygherrekrav og status for elektriske maskiner i anlægsarbejde og inspirationstur til Glasklyngen. I samarbejde med Næstved Cityforening var der i 2024 præmiere på en ny bæredygtighedsfestival "NæverGreen" i Næstved bymidte.

16 Næstved-virksomheder er medlem af Ressource Citys virksomhedsnetværk om bæredygtighed og miljø. Der er i 2024 holdt 4 netværksmøder.

I 2024 var der kick-off i Ressource Citys nye landbrugsnetværk med deltagelse af 16 landbrugsvirksomheder m.fl. Der kom mange positive og konstruktive input til faglige emner herunder Den grønne trepart, som vil være et fast punkt på de kommende tre netværksmøder i 2025.

Ressource City har som videnspartner i 2024:

- I samarbejde med Næstved Erhverv undersøgt mulighederne for at samle grønne virksomheder inden for fødevarer- eller byggebranchen i Novencos gamle bygninger på Ydernæs. Indsatsen har resulteret i, at foodtech-virksomheden Nordinvent er flyttet ind.
- I samarbejde med Næstved Cityforening m.fl. afholdt bæredygtighedsfestivalen 'NæverGreen', hvor 1.500-2.000 borgere kunne deltage i aktiviteter, høre talks eller gøre et grønt indkøb i de deltagende forretninger.
- bidraget til udviklingen af Næstved Kommunes erhvervsklimamåling ved at definere begreberne 'plan for grøn omstilling', 'ESG, klimaregnskab og/eller CSRD-rapportering' og 'grønne varer og tjenester'.
- I samarbejde med Remisen Næstved og fire lokale ungdomsuddannelser startet endnu et ambitiøst talentforløb om grønt iværksætteri for 40 studerende. Her underviser og vejleder Ressource City de studerende i grønt iværksætteri.
- Deltaget i programmet Closing Loops, der har til formål at hjælpe virksomheder med at finde nye samarbejdspartnere og søge støtte til værdikædesamarbejder, der fremmer cirkulær økonomi og forretningsudvikling.
- Holdt inspirationsoplæg på Roskilde Universitet for studerende inden for Bæredygtig Omstilling.
- Bidraget til udvikling af Life-Act projektets ansøgning om tung transport.
- Haft besøg og holdt 10 inspirationsoplæg for bl.a. Round Table Næstved, Business, Faxe, Næstved Cityforening, Roskilde Universitet, ZBC, Roskilde og Ringsted kommuner.
- Været vært for Glarmesterlauget i Danmark årlige laugforsamling i Næstved. Ressource City gav deltagerne et inspirationsoplæg og efterfølgende var der virksomhedsbesøg på Reiling Glasrecycling. De ca. 50 deltagere spiste middag og overnattede på et af hotellerne i Næstved Kommune.

Økonomi

Administrationen har ingen yderligere bemærkninger.

Bilag

Bilag 1 Ressource City Årsrapport 2024

Punkt 38: Drøftelse af fjernvarme og varmeplanen 2022-2030

13.03.00-P20-2-19S

Bilag

Bilag 1 Næstved Kommunes varmeplan

Bilag 2 Ministerbrev vedr. udfasning af gas

Bilag 3 KMFU 24 februar 2025 sag nr. 23 Varmeplan

38. Drøftelse af fjernvarme og varmeplanen 2022-2030

Resumé

Politisk behandling

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget (drøfter), 31.03.2025

I Næstved Kommunes varmeplan 2022-2030 er udbredelse af fjernvarme et centralt indsatsområde. Interessen for fjernvarme blandt bygningsejerne er imidlertid ikke særligt stor, og det betyder, at projekter i Glumsø, Karrebæksminde og Næstved By ikke bliver gennemført.

Varmeplanen skal revideres i 2025. Udvalget godkendte den 24. februar 2025 (sag nr. 23) forslag til aktivitetsplan for 2025-2030.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget drøfter sagen.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget, 31.03.2025

Drøftet.

Sagsfremstilling

Udrulning af fjernvarmen og revision af varmeplanen

I Næstved Kommunes varmeplan 2022-2030 er udbredelse af fjernvarme et centralt indsatsområde. Forventningen til udrulningen accelererede også nationalt i 2022 og 2023 på grund af krigen i Ukraine og stigningen i gaspriser, og i 2023 bad regeringen kommunerne om at analysere, hvor det var muligt at tilbyde fjernvarme. Siden da er bygningsejernes interesse faldet markant, og det afspejler sig i tilslutningsprocenten, når der udbydes fjernvarme i nye områder. I det følgende gives en kort status på situationen.

Brug af gas til opvarmning - svar fra Klima- Miljø- og Forsyningsministeren

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget (v. formand Rune Kristensen) og Næstved Fjernvarme (v. bestyrelsesformand Kristoffer Petersen) sendte den 7. februar 2025 et brev til ministeren, hvor de opfordrer regeringen til at sætte en klar slutdato for brug af gas til boligopvarmning. Ministeren svarer tilbage den 5. marts 2025, at det ikke er noget han har planer om, da gassen forventes at være 100% grøn i 2029, og en yderligere udfasning af gas ikke forventes at have en CO2 effekt for Danmark. Ministeren ønsker desuden, at forbrugerne frit kan vælge den grønne varmeløsning, som økonomisk og på anden vis er optimal for dem. Brevet fremgår af bilag 2.

Udbredelse af fjernvarme i Næstved, Glumsø og Karrebæk - en status

Der er fra 2. halvdel af 2023 til nu arbejdet ihærdigt på at etablere fjernvarme i Næstved By, Glumsø og Karrebæk. Der er imidlertid ikke den store interesse. I Næstved By har 407 husstande takket ja til fjernvarme, mens 2.603 har sagt nej tak. Tilbage er 1.974 husstande, der de kommende år til få tilbud om fjernvarme.

I Glumsø har en lokal borgergruppe lagt et stort stykke arbejde i at etablere fjernvarme, men de nåede ikke i hus med det fornødne antal tilmeldte. AffaldPlus kigger nu på muligheden for at etablere fjernvarme.

I Karrebæksminde har AffaldPlus set på muligheden, men heller ikke der, er der den fornødne opbakning, og de har stoppet projektet.

Revision af varmeplanen

I forbindelse med vedtagelse af varmeplanen blev det besluttet, at den skal revideres i 2025. Udvalget havde den 24. februar 2025 en sag på omkring status for arbejdet med varmeplanen i 2024 og en aktivitetsplan for 2025-2030. Udvalget tog status for 2024 til efterretning og godkendte aktivitetsplanen for 2025-2030. Sagen fremgår af bilag 3.

Økonomi

Administrationen kan bekræfte, at der ikke er afsat midler fra 2026 til aktiviteter på varmeområdet. Eventuelle aktiviteter på varmeområdet skal fra 2026 finansieres inden for det eksisterende budget.

Bilag

Bilag 1 Næstved Kommunes varmeplan

Bilag 2 Ministerbrev vedr. udfasning af gas

Bilag 3 KMFU 24 februar 2025 sag nr. 23 Varmeplan

Punkt 39: Orientering om opsamling på puljen til fælles varmeløsning

13.03.00-P20-1-22S

39. Orientering om opsamling på puljen til fælles varmeløsning

Resumé

Politisk behandling

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget (til efterretning), 31.03.2025

Byrådet vedtog den 30. august 2022 Varmeplan 2022-2030, hvorefter staten tildelte kommunen 2.854.000 kr. over årene 2022-2025 for at fremskynde varmeplanlægningen.

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget besluttede den 9. januar 2023 (sag nr. 3), hvordan varmemidler fra staten skulle disponeres til forskellige varmeaktiviteter, herunder puljen til nabovarme, som blev tildelt 300.000 kr. Udvalget bevilligede yderligere 135.000 kr. til projektet den 8. januar 2024 (sag nr. 6).

Administrationen forelægger hermed en opsamling som afslutning på puljen til nabovarme.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget, 31.03.2025

Til efterretning.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog 30. august 2022 Varmeplan 2022-2030, hvorefter staten tildelte kommunen 2.854.000 kr. over årene 2022-2025 for at fremskynde varmeplanlægningen.

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget besluttede den 9. januar 2023 (sag nr. 3), at bruge 300.000 kr. fra denne pulje til en pulje til nabovarme.

Næstved Kommune igangsatte projektet om nabovarme for at fremme fælles varmeløsninger i mindre skala, og følgende kriterier blev opstillet for ansøgningerne;

- Fælles varmeløsning som minimum forsyner 10 boliger/boligenheder.
- Boligerne ligger udenfor de områder, der i Varmeplan 2022-2030 er udlagt til fjernvarmepotentialeområder eller allerede er udlagt til fjernvarme.
- Boligernes eksisterende varmekilde er naturgas og/eller olie.
- Den forventede anlægseffekt er mindre end 0,25 MW.
- Løsningen skal være baseret på grøn og bæredygtig varme, som ikke omfatter træpillefyr og anden biomasse.

Da midlerne blev opbrugt i første ansøgningsrunde (januar-december 2023), bevilligede Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget yderligere 135.000 til projektet den 8. januar 2024 (sag nr. 6). Der kom to ansøgninger i anden ansøgningsrunde fra januar til december 2024, hvor den ene fik midler fra puljen. Samlet i ansøgningsrunderne er der modtaget 9 ansøgninger, hvoraf 5 har fået tilsagn. To ansøgere fik afslag, idet deres opvarmningskilde primært består af el-paneler, hvilket ikke var en del af kriterierne; en ansøger fik afslag, da boligforeningen ligger i et potentielt fjernvarmeområde; og den sidste ansøger søgte i første runde, hvor alle midler var opbrugt. Ansøgeren fik mulighed for at søge igen i runde to, men kommunen modtog ikke en ansøgning. Kommunen har ikke modtaget yderligere ansøgninger.

Ultimo 2024 blev der samlet op på projektførløbet sammen med ansøgerne. Tilsagnene og opsamlingen fremgår i nedenstående tabel

Ansøger og adresse	Antal boliger	Undersøgelse af	Tildelt beløb kr.	Opsamling efter endt projektførløb
Boligselskabet Lejrbo Buen 5A+5B og 12A-12D, Møllerstræde 1-9, Skelby Andelsboligforeningen Møllerstræde 10-19, Skelby	20 10	Udskiftning af oliefyr med anden varmekilde	57.500	Færdige med at udskifte deres oliefyr med varmepumper i deres afdeling i Skelby.
Boligselskabet Lejrbo Skrædderbakken 6-38, Mogenstrup	28	Udskiftning af gasfyr med anden opvarmingskilde	57.500	I gang med projekt- og udbudsmateriale i samarbejde med Sustain ifm. udskiftning af gasfyrene. Forventer at gennemføre projektet inden næste varmesæson.
Andelsboligforeningen Kirsebærhaven Andelsboligforeningen Nøddehaven Andelsboligforeningen Blommehaven Andelsboligerne dækker til sammen Brinken 1-119, Mogenstrup	19 17 16	Erstatning af naturgas med anden varmekilde	50.600 50.600 49.950	Alle husstandes gasfyr forventes først udslidte efter 2030, og foreningerne har valgt at afvente regeringens udspil om udfasning af gas til rumopvarmning. De har i de tre foreninger lavet en arbejdsgruppe, der følger udviklingen af markedet, for de vil helst ikke investere i noget, som er forældet om nogle år.
Byggeriet Vejgården Vejgården 1-133 ulige numre, Herlufmagle	49	Erstatning af naturgas med anden varmekilde	34.500	De har ikke travlt, og skal først have sparet op til investeringen, før de kan erstatte boligernes gasfyr.
Boligselskabet Næstved Smedevænget 1-13, Holmegaard	13	Udskiftning af gasfyr med anden varmekilde	57.500	De arbejder på finansieringen og afventer beboernes beslutning.
I alt	172	-	358.150	-

Opsamling

Hvis de tre andelsboligforeninger betragtes som én ansøger, så er godt halvdelen (tre ud af fem) i gang med at udskifte anlægget eller arbejder på at finde finansiering og få det besluttet hos beboerne.

Tilbagemeldingerne viser også, at boligforeningerne er de mest målrettede, hvilket blandt andet kan skyldes, at de er mere vant til renoveringsprojekter, både praktisk og økonomisk, end private boligforeninger er det.

Alle midlerne er betalt til rådgivere, i projektperioden, til screening af boligejernes mulighed for at etablere en fælles varmeløsning til erstatning af deres nuværende varmekilde. Boligejerne har ikke, og vil heller ikke senere, få udbetalt midler til udskiftning af anlæg. Grundet de få ansøgere, der er modtaget i puljens anden runde, påtænker administrationen, at puljens resterende beløb på 76.850 kr. benyttes til øvrige aktiviteter i varmeplanen.

Administrationen har ingen yderligere bemærkninger.

Punkt 40: Beslutning om arbejdet med fremtidens energiforsyning

25-007726

Bilag

Bilag 1 Referat fra Byrådsmøde den 25. februar 2025

Bilag 2 Notat om regulering af atomkraft fra Klima-, energi- og forsyningsministeriet

Bilag 3 Klimafremskrivning²⁴ Kapitel 23 El og fjernvarme

Bilag 4 KMFU den 9. maj 2022 Sag 47. Beslutning om at fremme produktionen af el

40. Beslutning om arbejdet med fremtidens energiforsyning

Resumé

Politisk behandling

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget (godkender), 31.03.2025

Byrådet har på mødet den 25. februar 2025 sag nr. 19 behandlet Initiativretsforslag fra Kasper Schneider (I) og Githa Nelander (O) om fremtidens energiformer. På mødet blev det besluttet at sende sagen til behandling og afgørelse i Klima-, Miljø-, og Friluftsturismeudvalget.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget træffer beslutning om,

1. at arbejde videre med strategisk energiplanlægning som en del af klimaplanen, hvor der afsøges supplementer til sol og vind.
2. at administrationen inviterer en energiekspert til et temamøde, hvor udvalget bliver informeret om udviklingen indenfor blandt andet små modulære reaktorer (SMR).

Beslutning

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget, 31.03.2025

Udsat.

Sagsfremstilling

Initiativretsforslag i Byrådet

Byrådet har på mødet den 25. februar 2025 sag nr. 19 behandlet Initiativretsforslag fra Kasper Schneider (I) og Githa Nelander (O) om fremtidens energiformer. På mødet blev det besluttet at sende sagen til behandling og afgørelse i Klima-, Miljø-, og Friluftsturismeudvalget. Referat fra Byrådets behandling fremgår af bilag 1.

I initiativretsforslaget anføres baggrunden for at rejse sagen som: "Danmark står over for en omfattende grøn omstilling, hvor behovet for stabile, bæredygtige og økonomisk forsvarelige energiløsninger er afgørende. Nye energiteknologier udvikles løbende, og det er vigtigt, at Næstved Kommune er på forkant med viden og muligheder inden for dette felt." Små modulære reaktorer (SMR), som er små atomkraftanlæg, fremhæves i initiativretsforslaget som én af de nye teknologier, der er vigtige at holde øje med.

Energi er i nedenstående, som i klimaplanen, opdelt i el og varme. Der er primært fokus på el. Det skyldes, at varme fortsat forventes at blive produceret af naturgas, eldrevne varmepumper, affald, biogene materialer samt overskudsvarme fra blandt andet produktion, datacentre og nye teknologier. Varmeproduktion og forbrug af varme er særskilt behandlet i kommunens varmeplan.

Forbud mod atomkraft til produktion af energi i Danmark

Folketinget besluttede i 1985, at atomkraft ikke skal indgå i den danske energiplanlægning. Derfor indeholder elforsyningslovens § 11, stk. 6, et forbud mod etablering af nukleare produktionsanlæg med henblik på elproduktion. I henhold til Klima-, energi- og forsyningsministeriet (bilag 2), skal det tolkes på følgende måde: "*Hvis et nukleart anlæg producerer el, er det forbudt iht. elforsyningsloven. Det gælder uanset, om der er tale om produktion til det kollektive*

elnet, direkte linjer eller interne elforbindelser – og uanset om der er tale om et anlæg i konventionel drift eller et testanlæg. Hvis et anlæg derimod ikke producerer el, er det ikke omfattet af elforsyningsloven."

Folketinget behandlede ved en forespørgsel den 17. november 2023 spørgsmålet om kernekraft. Af Klima-, energi- og forsyningsminister, Lars Aagaards ministertale fremgår det:

"Beslutningsforslaget fra 1985 pålagde regeringen, at atomkraft ikke skal indgå i dansk energiplanlægning. Derudover er der i elforsyningsloven et generelt forbud mod etablering af nukleare produktionsanlæg med henblik på elproduktion. Det er altså det eneste atomkraftforbud, der gælder. Det er ikke et forbud mod at forske i atomkraft i Danmark. Det er heller ikke et forbud mod at søge og modtage offentlig støtte til forskning i atomkraft. I 2017 tildelte Innovationsfonden f.eks. 0,5 mia. kr. netop til det formål til en af de virksomheder, der ofte er fremme i debatten, så der er altså ikke noget forbud i Danmark mod at blive klogere, heller ikke på atomkraft."

Næstved Kommune kan derfor ikke inddrage atomkraft som en del af en strategisk energiplanlægning med fokus på fremtidens elproduktion.

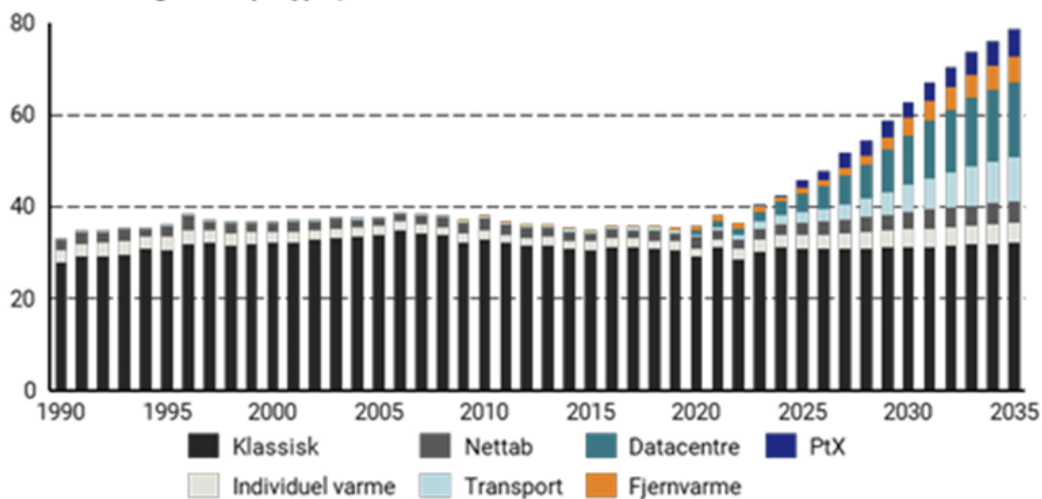
Hvis udvalget ønsker at drøfte teknologien bag fx SMR, kan udvalget beslutte at invitere en energieksperter til et temamøde, hvor udvalget bliver informeret om teknologien. Et sådant temamøde kunne eventuelt bredes ud til at handle om andre teknologier end SMR, så drøftelsen herved ville kunne bidrage til arbejdet med en strategisk energiplanlægning, som efterfølgende vil kunne indgå i opdateringen og den videre udvikling af kommunens varmeplan, klimaplan, kommuneplan mv.

Elforbruget i Danmark er stigende

Ifølge statens [Klimafremskrivning 2024](#) (bilag 3) forventes en fordobling af elforbruget i Danmark frem mod 2035 (se nedenstående figur).

Figur 23.6

Dansk elforbrug fordelt på typer, TWh

Anm.: Klassisk elforbrug omfatter elforbrug til apparater, belysning, elmotorer mm. i husholdninger og erhverv

Kilde: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

Det stigende forbrug er særligt markant i følgende sektorer:

- Servicesektoren med udbygning af store datacentre
- Sektoren for VE-brændstoffer med udbygning af Power-to-X-produktion (PtX)
- Transportsektoren med stigning i antallet af el-køretøjer inklusive elbiler.

- Fjernvarmesektoren med øget anvendelse af varmepumper og elkedler til kollektiv opvarmning.
- Husholdninger med øget anvendelse af varmepumper til individuel opvarmning samt opvarmning og procesvarme i erhverv.

For at sikre en stabil og bæredygtig energiproduktion, vil det være en fordel med et større energimix - også i Næstved Kommune. Det skyldes dels, at produktionen af energi fra vind og sol er ujævnt fordelt over året og døgnet og dels at behovet for el øges. Derfor følger administrationen også løbende med i, hvilke supplerende muligheder for bæredygtig energiproduktion, der er på markedet.

Elproduktion nu og i fremtiden

Elproduktion blev drøftet i forbindelse med udarbejdelsen af klimaplanen. I sagen blev det tydeliggjort, at udnyttelsen af kommuneplanens sidste vindmølleområder og opstilling af solceller på op til 500 ha ville bidrage til, at Næstved Kommune ikke blot kan gøre sin elproduktion CO2-neutral i 2030, men også sit elforbrug. Som supplerende virkemidler til sol og vind blev Power-to-X (PtX) beskrevet. Referatet inklusive bilag fra mødet fremgår af bilag 4.

Teknologier til produktion af el og gas

I Næstved Kommune produceres der el via vindmøller, solceller og kraftvarme. Produktionen dækker i dag ikke det forbrug af el og varme, som benyttes i kommunens geografi og import af el fra andre dele af landet og fra blandt andet Sverige er derfor nødvendig.

I henhold til Næstved Kommunes klimaplan er der fastsat et mål om, at vi i Næstved Kommune gennem vedvarende elproduktion som geografi skal være CO2-neutrale i vores elforbrug i 2030. Næstved Kommune er godt i gang med opstilling af solceller (jf. [status på klimaplanen 2024](#)). Planlægningen for et biogasanlæg er ligeledes under vejs.

Nyere teknologier, der kan bidrage til produktion af varme

Der er stor interesse for Power-to-X og pyrolyse anlæg. Muligheden for PtX er nævnt i sagsfremstillingen om energiproduktion i forbindelse med udarbejdelsen af klimaplanen. Kort fortalt handler PtX om at udnytte overskudsproduktion af el fra vind og sol til produktion af fx brint (X kan stå for hvad som helt). Ved processen dannes der høj varme, som kan benyttes i et fjernvarmesystem.

Pyrolyse er bl.a. beskrevet som en del af Den Grønne Trepert. Pyrolyse kan bl.a. bidrage til at omdanne bl.a. halm til biokul, som kan udbringes på markerne. Overskudsvarmen vil kunne benyttes i fjernvarmesystemet.

CCS-anlæg er ligeledes en ny teknologi, hvor kulstof kan fanges ved kilden. Ved denne proces udvikles varme, som kan benyttes til opvarmning. Affald+ arbejder pt på at kunne etablere et anlæg, hvor kulstof efterfølgende lagres i Norge. CCS indgår ligeledes som en mulighed i klimaplanen og kommunens varmeplan.

En teknologi, hvor bakterier kan omdanne CO2 til fx plast eller flybrændstof er under udvikling, men teknologien kræver brint, som bl.a. kan produceres ved et Power-to-X anlæg.

Administrationen følger løbende udviklingen af nye teknologier, der kan bidrage til grøn omstilling indenfor energisektoren. Arbejdet med revision af klimaplanen forventes opstartet i 2026, og i dette arbejde vil indgå nyeste viden om nye teknologier inden for energisektoren.

Økonomi

Administrationen har ingen yderligere bemærkninger.

Bilag

Bilag 1 Referat fra Byrådsmøde den 25. februar 2025

Bilag 2 Notat om regulering af atomkraft fra Klima-, energi- og forsyningsministeriet

Bilag 3 Klimafremskrivning²⁴ Kapitel 23 El og fjernvarme

Bilag 4 KMFU den 9. maj 2022 Sag 47. Beslutning om at fremme produktionen af el

Punkt 41: Orientering om Grøn Omstilling, Agenda21 og Klimarådets aktiviteter i 2024

01.02.25-A00-1-18S

Bilag

Bilag 1 GOs årsrapport 2024

41. Orientering om Grøn Omstilling, Agenda21 og Klimarådets aktiviteter i 2024

Resumé

Politisk behandling

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget (til efterretning), 31.03.2025

På Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalgets møde den 6. juni 2023 (sag nr. 54) besluttede udvalget fremover at afsætte 50.000 kr. årligt i udvalgets budget til Grøn Omstilling, Agenda21 og Klimarådet i Næstved (GO). I denne sag orienteres udvalget om GO's aktiviteter i 2024, samt at midlerne er udbetalt for 2025.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget, 31.03.2025

Til efterretning.

Sagsfremstilling

Medlemmer af rådet har på et møde med administrationen den 19. februar 2025 fortalt om deres aktiviteter i 2025. Administrationen modtog forud for mødet en skriftlig beskrivelse, et regnskab for 2024 samt et budget for 2025 fra GO. Den skriftlige beskrivelse kan ses i bilag 1.

Der kan læses mere om GO inkl. oversigt over medlemmerne på deres hjemmeside [ved at klikke her](#). På baggrund af administrationens møde med rådet den 19. februar 2025 og den skriftlige beskrivelse, har administrationen udbetalt de afsatte midler på 50.000 kr. for 2025.

Økonomi

Administrationen har ingen yderligere bemærkninger.

Bilag

Bilag 1 GOs årsrapport 2024

Punkt 42: Beslutning om disponering af midler til vandplanprojekter og egne vandløbsprojekter

25-001847

Bilag

Bilag 1 Igangværende projekter

42. Beslutning om disponering af midler til vandplanprojekter og egne vandløbsprojekter

Resumé

Politisk behandling

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget (godkender), 31.03.2025

Der er i anlægsbudgettet for 2025 afsat 3,5 mio. kr. som rammebevilling til vandplanprojekter og øvrige vandløbsprojekter. Udvalget skal beslutte, hvordan midlerne skal disponeres.

De foregående år har der været en lignende økonomisk ramme og midlerne foreslås i lighed med sidste år fortsat anvendt til at styrke området bl.a. ved at understøtte de statsfinansierede projekter.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget godkender, at de afsatte 3,5 mio. kr. i 2025 anvendes på området med vandplan- og klima-lavbundsprojekter og egne vandløbsprojekter.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget, 31.03.2025

Godkendt.

Sagsfremstilling

Byrådet har med budget 2025 og aftalen for overslagsårene sikret, at kommunens indsats i forhold til vådområder, lavbundsprojekter og vandløbsprojekter generelt kan fastholdes.

Selvom vandplanprojekter (vådområder og vandløb) og lavbundsprojekter principielt er fuldt finansieret gennem statens ordninger, er der i realiteten også behov for kommunale midler til at starte og drive projekterne. Erfaringen er, at projekterne fremmes bedst med såvel medarbejderressourcer som ekstra midler til fysiske tiltag, der ikke kan opnå statsstøtte til. De fysiske tiltag kan bl.a. være til at fremme biodiversiteten på projektarealerne eller på anden måde sikre lodsejeropbakning. I nogle projekter kan der desuden være behov for supplerende rådgiverydelser. Alle projekter gennemføres i tæt dialog med lodsejere.

Understøtter klimaindsatsen

Vådområde- og lavbundsprojekterne understøtter kommunens DK-2020 klimaplan ved at reducere udledningen af CO₂ fra landbrugsjorder og med regeringens grønne trepartsaftale skal der endnu mere fokus og fart på indsatsen med arealomlægningen i Danmark.

Konkrete projekter

Næstved Kommune står i spidsen for, at der udarbejdes en omlægningsplan for hovedvandoplandet Smålandsfarvandet og det nye fællessekretariat med fæste i Næstved Kommune skal bistå arbejdet i både Smålandsfarvandet, Østersøen og Bornholm. Denne indsats er dog 100% finansieret af en statslig pulje.

Administrationen gennemfører også egne vandløbsprojekter med kommunens egne åmænd eller med eksterne entreprenører for f.eks. at genåbne rørlagte vandløbsstrækninger i offentlige vandløb og lave mindre restaureringer ved at udlægge sten og gydegrus og plante træer ved vandløb.

Arbejdet med at forbedre forholdene for de truede brakvandsgedder i Karrebæk Fjord kræver fortsat en indsats. Tiltag på kommunens egne arealer fortsætter, og der indtænkes tiltag i nuværende og kommende vådområdeprojekter. For at forbedre fiskebestandene i vores fjorde generelt bl.a. Karrebæk Fjord, Præstø Fjord samt Smålandsfarvandet ønsker administrationen i 2025 at få afsøgt muligheden for at etablere stenrev og smoltrev, da det kan skabe skjul og fødegrundlag for den hårdt trængte fiskebestand samt øge biodiversiteten på havbunden generelt.

I lighed med sidste år foreslås de 3,5 mio. kr. således anvendt til aflønning af medarbejdere til borgerdialog, projektudarbejdelse og projektgennemførelse, samt supplerende fysiske tiltag og rådgivningsydelser på statsfinansierede projekter såvel som på egne kommunale projekter.

Af konkrete projekter, der vil søges gennemført i 2025, kan nævnes:

- Vandplanprojekterne i Hulebækken, Fladsåen samt Gl. Maglemølle spærringen i Susåen
- Vådområdeprojekterne Karrebæk Søeng og Fladsåen mv.
- Genåbning af en rørlagt strækning i Nr. Tvede Enghave vandløbet
- Udlægning af sten i Rønnebækken og Vasegrøften.

Bilag 1 viser de vådområde-og lavbundsprojekter der arbejdes med på nuværende tidspunkt. Desuden igangsættes en undersøgelse af muligheden for at etablere/genetablere stenrev og smoltrev i vores fjorde.

Økonomi

Administrationen kan bekræfte, at der er i anlægsbudget 2025 er afsat 3,5 mio. kr. til anlægsprojekt "Vandplanprojekter og øvrige vandløbsprojekter, egen indsats"

Bilag

Bilag 1 Igangværende projekter

Punkt 43: Lukket: Beslutning om ekspropriation til erhvervelse af areal til NK-Vand A/S til sikring af adgang til NK-Vand A/S' arealer langs Susåen

13.02.00-P19-1-23S

Punkt 44: Orientering om arbejdet i den grønne trepart

25-009971

Bilag

Bilag 1 Opsamling fra første taskforcemøder

44. Orientering om arbejdet i den grønne trepart

Resumé

Politisk behandling

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget (til efterretning), 31.03.2025

I henhold til aftale om et Grønt Danmark (Den grønne trepartsaftale) skal kommunerne og lokale organisationer indgå i lokale treparter for hvert hovedvandopland. I Næstved Kommune fungerer Naturrådet som følgegruppe for arbejdet i den lokale trepart.

Ved udvalgsrådet vil der blive orienteret om de senest aktiviteter i regi af den grønne trepart.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget, 31.03.2025

Til efterretning.

Sagsfremstilling

Den 18. november 2024 indgik regeringen en aftale med SF, LA, K og RV om implementering af Aftale om Grønt Danmark. Aftalen udgør et langsigtet grundlag for en omlægning af op til 15% af landets landbrugsarealer.

Arealomlægningen skal bidrage til at mindske klimabelastningen, sikre et godt vandmiljø og skabe meget mere plads til naturen med bedre vilkår for biodiversiteten. Kommunerne får gennem lokale treparter en helt central rolle i gennemførelsen af arealomlægningen. En af de første opgaver for de lokale treparter bliver at udarbejde dynamiske omlægningsplaner. Planerne skal være færdige i 2025.

Ministeriet for Grøn Trepert har fremsendt en opsamling på en række emner omkring tilskudsordninger, barrierer, habilitet mv. Dette fremgår af bilag 1.

Økonomi

Administrationen har ikke yderligere bemærkninger.

Bilag

Bilag 1 Opsamling fra første taskforcemøder

Punkt 45: Meddelelser til orientering

Bilag

Bilag 1 Referat fra AffaldPlus bestyrelsesmøde 13. december 2024

45. Meddelelser til orientering

Sagsfremstilling

1. Referater fra AffaldPlus bestyrelsesmøder

AffaldPlus' bestyrelse har haft møde den 13. december 2024. Referatet fra mødet er nu offentliggjort og fremgår af bilag 1 til orientering. Indholdet i referatet er begrænset, da en del af punkterne har været lukket.

2. Planlægning af udvalgsbehandling af spørgsmål vedr. Præstø Fjord

Udvalget besluttede på mødet den 4. november 2024 (sag nr. 112) at have en temadrøftelse om Præstø Fjord på et kommende møde.

Administrationen foreslår, at temadrøftelsen tager udgangspunkt i en besigtigelse af lokaliteter ved Præstø Fjord i forbindelse med udvalgsmødet den 5. maj 2025.

Besigtigelsespunkter:

- Et kommende vådområde
- Kommunalt ejede strandengsarealer
- Naturplejeprojekter
- Rekreativ infrastruktur og støttepunkter for friluftslivet
- Reparation og sikring af Strandvejen efter stormfloden den 7. oktober 2024

I forbindelse med besigtigelsesturen vil administrationen også fortælle om:

- Præstø Fjord som Natura2000-område: Udpegningsgrundlag og betydning for øvrige aktiviteter.
- Miljøtilstanden af fjorden i relation til spildevand og omlægningsplanen (Lokal Trepert).

Administrationen anbefaler, at spørgsmål om trafiksikkerhed ikke behandles af Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget, da det henhører under et andet fagudvalg.

Bilag

Bilag 1 Referat fra AffaldPlus bestyrelsesmøde 13. december 2024

Punkt 46: Underskriftsark

Bilag

Godkendelser KMFU 310325

46. Underskriftsark

Bilag

Godkendelser KMFU 310325